

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Hjemløs

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Hjemløs", i Goldschmidt, M. A.: *Hjemløs*, udg. af Mogens Brøndsted ; Harald Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 421. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt04-shoot-idm140467278001088/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Hjemløs

- 241 *Die Welt (...)*: forts. af citatet s. 239. Den ved ikke, hvor bløde dine arme er, og hvordan dine kys brænder. – *Comtesen*: II s. 196. – *tyve Daler*. I s. 442.
- 242 *Kom ned til vor Vigne (...)*: se n.t. I s. 114.
- 243 *evig Weibliche*: se n.t. II s. 108.
- 244 *den Nat i Rom (...)* faae Øieblikker: II s. 47.
- 245 *bad i Colosseum*: II s. 24. – *Donna Agnes stod ved Lampen*: II s. 47. – *tog Afsked med Camilla Hald*: II s. 116, 126. – *til Comtesen om Protestantisme*: II s. 171. – *vilde være en Fru Jacobes*: II s. 90. – *som de Castro sagde*: II s. 71. – *søndret*: adskilt, hver for sig.
- 246 *Domine quo vadis*: II s. 26. – *den lille Dreng*: II s. 17. – *de mamertinske Fængsler*: se n.t. II s. 64.
- 247 *Table d'hôte*: se n.t. II s. 10. – *Probenreutere*: se n.t. I s. 79. – *Medaillonen*. II s. 76. – *Daphne*: nymfe, som efterstræbtes af Apollon og for at undgå ham bad sin mor Gaia (sml. n.t. II s. 220) om at blive til et laurbærtræ. – *Nehme mein Kreuz (...)*: Se n.t. II s. 122. – *jeg har lært at bede*: I s. 99.
- 248 *Otto skrev*: om Ottos dagbog siges det i Efterskrift NS 1858 I til romanen, at der i den »er og skal være noget Skjævt eller Ufuldstændigt, hvilket man vel ogsaa bemærker, naar man har læst Bogen ud«. – *han havde Ret*: de Castro II s. 87. – *Marmorpaladset*: I s. 532, II s. 215, 257. – *magiske Nøgler*: Se n.t. I s. 115.
- 249 *at allerede Bregning sagde*. I s. 365. – *det viser sig i vor Literatur*: i H. L. Martensens teologi og Paludan-Müllers skærsild-sang i versromanen *Adam Homo* (1842-49).
- 250 *Jeg fondommer Dig ei heller (...)*: Joh. 8, 11. – *en Mark*: se ovf. note B.
- 251 *Værnesteue*: opvarmet offentligt lokale, især for hjemløse og fattige. – *Paris*: udskud.
- 252 *Gustav Adolph*: Se n.t. I s. 541. – *Mendozas Sang*. II s. 58. – *Noget i Luften hører En (...)*: II s. 27. – *Maanedens udloben*: II s. 246. – *kjendt Peter Knoll*: I s. 513.
- 253 *Wenn aber (...)*: Men når nu hjertet vender sig bort fra skannet og kun begærer det ægte, rene, menneskelige – og dog med al stræben ikke kan nå noget mål: da må man vel også tilgive manden sorgen. Fra Uhlands digt »Rechtfertigung« (*Gedichte* 10. Aufl. 1836 s. 65) – *Fattigskoleme*: Goldschmidt var stærkt socialt interesseret og havde især i London besøgt fattigskoler, som beskrevet i NS 1852 II, sml. *Dagb.* I 292ff, 312ff.
- 254 *Luther (...)* *Bevisførelse*: ikke identificeret. – *en Bog, hvori historisk paarvises*: formentlig David Strauss' *Das Leben Jesu* (1835). – *omvendt*

- Pyramide*: sml. Holbergs roman *Niels Klim* (1741–42) kap. 3 (*Værker* IX 1971, 50). – *Handsel*: dagens første indtægt.
- 255 *Et Kongerige (...)*: sml. Shakespeares tragedie *Richard III* V 4 («Et kongerige for en hest»). – *Fru Jacobes sagde*: II s. 34.
- 257 *Drømme (...)* paa Bjergene: II s. 147. – *det forguæde Skib(s)*: I s. 42. – *Rubezahl*: I s. 385.
- 258 *Molina*: den portugisiske jesuit Luis M. (1535–1600), der i sit skrift *Liberi arbitrii* (1588) ville forene læren om viljens frihed med Guds forudbestemmelse. – *I Joh. Aabenbaring*: «Og Folkeslagene af de Frelste skal vandre i den [himmelske Stads] Lys, og Jordens Konger føre deres Glans og Herlighed (...) til dens» (21, 24) (NT 1902). – *Hemens Bøn*: den 6. i Fadervor.
- 259 *Froken de Vega*: I s. 479. – *hendes Mandes Hovedprydelse*: hanrejhorn, jf. n.t. I s. 333. – *Hende*: Camilla.
- 260 *Har De Budskab*: II s. 115. – *Værtshuset*: II s. 122. – *Klosteret*: II s. 143. – *Schechina*: se n.t. II s. 67. – *Selvskyffelse*: selvbedrag. – *Affald*: frafald.
- 261 *Bruderherz*: ty., broderhjerter. – *Skuddet*: II s. 186. – *Bagger beskyldte*: II s. 238. – *min Fætter*: sønnen af den ældre greve, I s. 275f. – *Sammenstødet*: I s. 371. – *som administrativ Embedsmand*: den næstældste grev Løvenhjulm har en kort tid været amtmænd (I s. 349), men er derpå blevet kaldt til en indflydelsesrig stilling i hovedstaden (I s. 520). Han synes tegnet over grev C.E. Frijs (*Brundsted* GF 164).
- 262 *Mdm. Staels Sætning*: fr., Moralen er tingenes natur. En bærende tanke i hendes værk *De la littérature considérée dans ses rapports avec les institutions sociales* (1800). Sml. n.t. I s. 290. – *Aristoteles udiante*: i *Ethica Nicomachea* 2, 5. – *Tapperhed*: sml. Aristoteles anf. st. 1107a 33f.
- 263 *Han skrev*: som fortsættelse af dagbogen, der blev afbrudt ovf. s. 260. – *Deni uer Gefahr (...)*: se n.t. II s. 86. – *sex Fod*: ca. 2 m. – *Jord*: ved begravelsen. – *paa bestemt Udtræk*: særlig valgt udtrukket nummer.
- 264 *overveier*: har overvægt over, overgår. – *Tobias' Bøn*: det apokryfe skrift Tobias' Bog 8, 4–10.
- 266 *Es war mir nicht lieb (...)*: Det var mig ikke kært at bemærke dette, thi det tyder på en for sart samvittighed, som skatter det egne moralske selv så højt, at den ikke vil tilgive det noget. En sådan samvittighed skaber hypokondre mennesker, hvis den ikke afbalanceres af en stor aktivitet. Fra Eckermann: *Gespäche mit Goethe* 29/5